

Vergaderjaar 2021–2022

35 824

Regels inzake het elektronisch delen en benaderen van gegevens tussen zorgverleners in aangewezen gegevensuitwisselingen (Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg)

Nr. 12

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 februari 2022

Hierbij stuur ik u een aanvullende stand van zaken van enkele toezeggingen die zijn gedaan aan de Tweede Kamer, waarover wij u nog zouden informeren. Het betreft een aanvulling op de brief van 20 december jl. (Kamerstuk 35 925 XVI, nr. 164).

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

Stand van zaken moties en toezeggingen

ACM onderzoek gericht op de werking van de EPD-markt in de ziekenhuissector

Tijdens het AO Gegevensuitwisseling van 8 oktober 2020 (Kamerstuk 27 529, nr. 221) zei de Minister van Medische Zorg en Sport uw Kamer toe om in 2021 terug te komen op het lopende ACM onderzoek gericht op de werking van de EPD-markt in de ziekenhuissector. De Autoriteit Consument & Markt wil hiermee als onafhankelijke toezichthouder mogelijke concurrentiebelemmeringen en oplossingsrichtingen identificeren. De ACM heeft afgelopen december hun eerste bevindingen¹ gepubliceerd en laten weten in de loop van dit jaar een leidraad te willen publiceren. De Minister van VWS zal deze leidraad voorzien van een waardering en het VWS beleid hierop uitzetten. De leidraad zal de kaders en verplichtingen die voortkomen uit de mededingingsregels verduidelijken en concretiseren, voor zowel voor ICT-leveranciers als andere partijen. Ook wil de ACM aanbevelingen doen aan marktpartijen en overheid ten behoeve van bijvoorbeeld interoperabiliteit of andere publieke belangen. Naar verwachting zullen de activiteiten van de ACM op de EPD-markt ook op andere deelsectoren een effect hebben. Daarnaast heeft de ACM zelf aangegeven spoedig ook naar andere deelsectoren te gaan kijken². Het onderzoek van de ACM wordt met de Kamer gedeeld nadat het opgeleverd is.

Verkenning terugbrengen kosten ICT

In hetzelfde AO van 8 oktober 2020 heeft de Minister van Medische Zorg en Sport toegezegd om te verkennen hoe kosten voor ICT terug te brengen, middels versterking van de inkoop van ICT. Versterking van de inkoop acht de huidige Minister van VWS nog steeds belangrijk vanuit het oogpunt van het beperken van ICT kosten in de zorg, maar ook omdat het bij kan dragen aan de interoperabiliteit. In het verlengde hiervan deelde de Minister van VWS in de Kamerbrief «regie op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg»³ al dat de ACM een leidraad (vergelijkbaar met de leidraad «Samenwerking inkoop geneesmiddelen») opstelt voor het verduidelijken van de uit de mededingingsregels vloeiende verplichtingen voor ICT-leveranciers en andere marktpartijen.

De zorg in Nederland is divers en decentraal georganiseerd. Dit geldt daarom ook voor het ICT-landschap in de zorg; er is een grote hoeveelheid aan initiatieven en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van ICT. Samen met partijen in het Informatieberaad zorg werkt de Minister van VWS daarom aan inzicht, een roadmap en huidig en toekomstig portfolio. Dit zijn vereiste eerste stappen voor daadwerkelijke vraagarticulatie en -bundeling.

Doordat er veel zorgpartijen zijn, die allemaal wat anders vragen aan ICT leveranciers, is er een gebrek aan samenhang en focus wat nodig is voor gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieders onderling. Daarnaast neemt de doorontwikkeling van ICT producten meer tijd in beslag wat, door o.a. een veelheid aan producten en versies, interoperabiliteit tussen de verschillende systemen bemoeilijkt. Vraagbundeling en -articulatie leidt tot een eenduidiger, beter en breder gedeelde vraag en inkoop. Dit werkt kostenbesparend, omdat ICT leveranciers dan hun beperkte capaciteit kunnen benutten en de ontwikkelkosten kunnen verdelen over meerdere

¹ ZIS/EPD-systemen: Marktproblemen en oplossingsrichtingen, een tussenstand | ACM.nl.

² Marktordening informatiesystemen en gegevensuitwisseling in de ziekenhuiszorg | ACM.nl.

³ Kamerstukken 27 529 en 35 824, nr. 268.

klanten. Met name bij gemeenschappelijke functionaliteiten, zoals bij gegevensuitwisseling, levert dit sneller een beter (onderdeel van een) product op tegen lagere en beter onderhandelde prijzen per instelling. Dit komt dus ook de interoperabiliteit ten goede.

De vraag naar ICT is de verantwoordelijkheid van zorginstellingen. Gelukkig wordt deze vraag steeds meer gebundeld bijvoorbeeld vanuit samenwerkingsverbanden zoals inkooporganisaties, koepels of gebruikersverenigingen. De inkoopkracht neemt toe als partijen gezamenlijk de vraag bepalen, bundelen en/of samen inkopen. Gevraagd door uw Kamer in de motie van de leden Van den Berg en Kerstens⁴ en vooruitlopend op de ACM leidraad, is de Minister van VWS in gesprek met deze partijen of en zo ja, hoe, hun rol kan worden versterkt. Aan de hand van het lopende ACM onderzoek kan in het kader van de leidraad verder inzichtelijk gemaakt worden welke stappen mogelijk zijn om marktrisico's weg te nemen, met gezamenlijke inkoop die binnen de huidige wettelijke kaders van marktwerking plaatsvindt, of waar het nodig kan zijn om mededingingswetgeving aan te passen. Later dit jaar zal uw Kamer hier verder over worden geïnformeerd, de toezegging van de Minister van Medische Zorg en Sport is hiermee afgedaan.

Collectieve uitgaven aan ICT en gegevensuitwisseling in de zorg

In het AO van 8 oktober 2020 heeft de Minister van Medische Zorg en Sport toegezegd uw Kamer te informeren over voortgang op het onderzoek naar collectieve uitgaven aan ICT en gegevensuitwisseling in de zorg. Daarnaast heeft de Minister van VWS uw Kamer in de nota naar aanleiding van het verslag⁵ over de Wegiz toegezegd te zullen verkennen op welke wijze en met welke reikwijdte en frequentie een overzicht van collectieve uitgaven aan ICT kan worden verkregen.

Dit overzicht bestaat op dit moment niet. De Minister van VWS bekijkt op dit moment welke organisatie zo'n overzicht op zou kunnen stellen, uw Kamer wordt daar in de loop van dit jaar over geïnformeerd. De toezegging van de Minister van Medische Zorg en Sport is hierbij afgedaan.

⁴ Kamerstuk 27 529, nr. 223.

⁵ Kamerstuk 35 824, nr. 6.